

OBSAH

Předmluva	5
---------------------	---

I. Část obecná

Význam léčivých rostlin	9
Praktické využití	12
Domácí a náhradní drogy	16
Léčení rostlinami	17
Úprava léčivých rostlin	21
Čajové nápoje	24
Domácí čaje	28
Rostlinné drogy podle účinku	30
1. Drogy potopudné	30
2. Drogy proti pocení	31
3. Drogy s účinkem na srdce	31
4. Drogy působící na nervstvo	32
5. Drogy používané při arteriosklerose	33
6. Drogy snižující vysoký krevní tlak	33
7. Drogy usnadňující odkašlávání	34
8. Drogy ovlivňující žaludeční funkci	35
9. Drogy proti nadýmání	37
10. Drogy protiprůjmové	37
11. Drogy žlučopudné	38
12. Drogy projímavé	39
13. Drogy proti střevním parazitům	40
14. Drogy užívané jako pomocné léky při cukrovce	41
15. Drogy močopudné	42
16. Drogy užívané při ženských chorobách	43
17. Drogy podporující sekreci mléka	44
18. Drogy potlačující pohlavní pud	44
19. Drogy upotřebované zevně	45

II. Část speciální

Rostlinné druhy seřazené abecedně podle lidových názvů:	
Andělíka (<i>Archangelica officinalis</i> , andělíka lékařská)	49
Anýz (<i>Pimpinella anisum</i> , bedrník anýz)	51
Arnika [<i>Arnica montana</i> , (prha) arnika]	53
Artyčok (<i>Cynara cardunculus</i> , artyčok kardový)	55
Bazalka (<i>Ocimum basilicum</i> , bazalka pravá)	57
Bedrník (<i>Pimpinella major</i> , bedrník větší) (<i>Pimpinella saxifraga</i> , bedrník obecný)	59
Benedykt (<i>Cnicus benedictus</i> , čubet benedykt)	61
Blín (<i>Hyoscyamus niger</i> , blín černý)	63
Bolehlav (<i>Conium maculatum</i> , bolehlav plamatý)	65
Borovice (<i>Pinus silvestris</i> , borovice lesní)	67
Borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i> , brusnice borůvka)	69

Brusinka (<i>Vaccinium vitis-idaea</i> , brusnice brusinka)	71
Brutnák (<i>Borago officinalis</i> , brutnák lékařský)	73
Bříza (<i>Betula pendula</i> , bříza bělokorá)	
(<i>Betula pubescens</i> , bříza pýřitá)	75
Čekanka (<i>Cichorium intybus</i> , čekanka obecná)	77
Čemeřice (<i>Helleborus niger</i> , čemeřice černá)	79
Černobýl (<i>Artemisia vulgaris</i> , pelyněk černobýl)	81
Černucha (<i>Nigella sativa</i> , černucha setá)	83
Černý bez (<i>Sambucus niger</i> , bez černý)	85
Česnek (<i>Allium sativum</i> , česnek setý)	87
Devětsil (<i>Petasites hybridus</i> , devětsil zvrhlý)	89
Divizna (<i>Verbascum phlomooides</i> , divizna sápoovitá)	
(<i>Verbascum thapsiforme</i> , divizna velkokvětá)	91
Dobromysl (<i>Origanum vulgare</i> , dobromysl obecná)	93
Dřístál (<i>Berberis vulgaris</i> , dřístál dráč)	95
Dub (<i>Quercus robur</i> , dub letní)	
(<i>Quercus petraea</i> , dub zimní)	97
Durman (<i>Datura stramonium</i> , durman obecný)	99
Dymnivka (<i>Corydalis cava</i> , dymnivka dutá)	101
Fazol (<i>Phaseolus vulgaris</i> , fazol obecný)	103
Fenykl (<i>Foeniculum vulgare</i> , fenykl obecný)	105
Fialka (<i>Viola odorata</i> , violka vonná)	107
Heřmánek (<i>Matricaria chamomilla</i> , heřmánek pravý)	109
Heřmánek římský (<i>Anthemis nobilis</i> , rmen sličný)	111
Hlaváček (<i>Adonis vernalis</i> , hlaváček jarní)	113
Hloh (<i>Crataegus oxyacantha</i> , hloh ostrotrnný)	
(<i>Crataegus monogyna</i> , hloh jednosemenný)	115
Hluchavka (<i>Lamium album</i> , hluchavka bílá)	117
Hořčice (<i>Brassica nigra</i> , hořčice černá)	119
Hořec (<i>Gentiana lutea</i> , hořec žlutý)	121
Hruštička (<i>Pirola rotundifolia</i> , hruštička okrouhlostá)	123
Chebdi (<i>Sambucus ebulus</i> , bez chebdi)	125
Chmel (<i>Humulus lupulus</i> , chmel otáčivý)	127
Chudobka (<i>Bellis perennis</i> , sedmikráska chudobka)	129
Jablečník (<i>Marrubium vulgare</i> , jablečník obecný)	131
Jahodník (<i>Fragaria vesca</i> , jahodník obecný)	133
Jalovec (<i>Juniperus communis</i> , jalovec obecný)	135
Jarmanka (<i>Astrantia major</i> , jarmanka větší)	137
Jasan (<i>Fraxinus excelsior</i> , jasan ztepilý)	139
Jehlice trnitá (<i>Ononis spinosa</i> , jehlice trnitá)	141
Jeřáb (<i>Sorbus aucuparia</i> , jeřáb ptačí)	143
Jestřábina (<i>Galega officinalis</i> , jestřábina lékařská)	145
Jilm (<i>Ulmus carpiniifolia</i> , jilm habrolistý)	
(<i>Ulmus scabra</i> , jilm drsný)	147
Jitrocel (<i>Plantago lanceolata</i> , jitrocel kopinatý)	149
Jmelí (<i>Viscum album</i> , jmelí bílé)	151
Kakost (<i>Geranium Robertianum</i> , kakost smrdutý)	153
Kaprad (<i>Dryopteris filix-mas</i> , kaprad samec)	155
Kaštan (<i>Aesculus hippocastanum</i> , jírovec maďal)	157
Kdoule (<i>Cydonia oblonga</i> , kdoule podlouhlá)	159
Kmín (<i>Carum carvi</i> , kmín kořený)	161
Kokoška (<i>Capsella bursa-pastoris</i> , kokoška pastuší tobolka)	163
Komonice (<i>Melilotus officinalis</i> , komonice lékařská)	
(<i>Melilotus altissimus</i> , komonice vysoká)	165

Konitrud (<i>Gratiola officinalis</i> , konitrud lékařský)	167
Konopice (<i>Galeopsis segetum</i> , konopice obilní)	169
Kontryhel (<i>Alchemilla vulgaris</i> , kontryhel obecný)	171
Konvalinka (<i>Convallaria majalis</i> , konvalinka vonná)	173
Koprník (<i>Meum athamanticum</i> , koprník štetinolistý)	175
Kopřiva (<i>Urtica dioica</i> , kopřiva dvoudomá)	
(<i>Urtica urens</i> , kopřiva palčivá)	177
Koriandr (<i>Coriandrum sativum</i> , koriandr setý)	179
Kosatec (<i>Iris florentina</i> , kosatec florentský)	
(<i>Iris germanica</i> , kosatec německý)	
(<i>Iris pallida</i> , kosatec bledý)	181
Kostival (<i>Symphytum officinale</i> , kostival lékařský)	183
Kozlík (<i>Valeriana officinalis</i> , kozlík lékařský)	185
Krušina (<i>Frangula alnus</i> , krušina olšová)	187
Křen (<i>Armoracia rusticana</i> , křen selský)	189
Kukuřice (<i>Zea mays</i> , kukuřice setá)	191
Kýchavice (<i>Veratrum album</i> , kýchavice bílá)	193
Leknín (<i>Nymphaea alba</i> , leknín bílý)	195
Lékořice (<i>Glycyrrhiza glabra</i> , lékořice lysá)	197
Len (<i>Linum usitatissimum</i> , len užitkový)	199
Levandule (<i>Lavandula spica</i> , levandule klasnatá)	201
Libeček (<i>Levisticum officinale</i> , libeček lékařský)	203
Lípa (<i>Tilia cordata</i> , lípa srdčitá)	
(<i>Tilia platyphyllos</i> , lípa velkolistá)	205
Líška (<i>Corylus avellana</i> , líška obecná)	207
Líšejník islandský (<i>Cetraria islandica</i> , pukléřka islandská)	209
Lnice (<i>Linaria vulgaris</i> , lnice květel)	211
Locika (<i>Lactuca virosa</i> , locika jedovatá)	213
Lopuch (<i>Arctium lappa</i> , lopuch větší)	215
Lýkovec (<i>Daphne mezereum</i> , lýkovec jedovatý)	217
Máčeška (<i>Viola tricolor</i> , violka trojbarevná)	219
Majoránka (<i>Majorana hortensis</i> , majoránka zahradní)	221
Mák (<i>Papaver somniferum</i> , mák setý)	223
Mařinka (<i>Asperula odorata</i> , mařinka vonná)	225
Máta kadeřavá (<i>Mentha crispa</i> , máta kadeřavá)	227
Máta peprná (<i>Mentha piperita</i> , máta peprná)	229
Mateřídouška (<i>Thymus serpyllum</i> , mateřídouška obecná)	231
Meduňka (<i>Melissa officinalis</i> , meduňka lékařská)	233
Medvědice (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> , medvědice léčivá)	235
Meruzalka (<i>Ribes nigrum</i> , meruzalka černá)	237
Měsíček (<i>Calendula officinalis</i> , měsíček zahradní)	239
Mochna husí (<i>Potentilla anserina</i> , mochna husí)	241
Mochyně (<i>Physalis alkekengi</i> , mochyň židovská třeseň)	243
Mrkev (<i>Daucus carota</i> , mrkev obecná)	245
Mydlíce (<i>Saponaria officinalis</i> , mydlíce lékařská)	247
Námel (<i>Claviceps purpurea</i> , paličkovice nachová)	249
Náprstník (<i>Digitalis purpurea</i> , náprstník červený)	251
Nátržník (<i>Potentilla erecta</i> , mochna nátržník)	253
Ocún (<i>Colchicum autumnale</i> , ocún jesenní)	255
Oleandr (<i>Nerium oleander</i> , oleandr)	257
Olše (<i>Alnus glutinosa</i> , olše lepkavá)	259
Oman (<i>Inula belenium</i> , oman pravý)	261
Oměj (<i>Aconitum napellus</i> , oměj šalamounek)	263
Opletník (<i>Calystegia sepium</i> , opletník plotní)	265

Ořešák (<i>Juglans regia</i> , ořešák královský)	267
Osladič (<i>Polypodium vulgare</i> , osladič obecný)	269
Ostropěstěc (<i>Silybum marianum</i> , ostropěstěc mariánský)	271
Ostrožka (<i>Consolida segetum</i> , ostrožka stračka)	273
Ostružiník (<i>Rubus fruticosus</i> , ostružiník křovitý)	275
Oves (<i>Avena sativa</i> , oves setý)	277
Ožanka (<i>Teucrium chamaedrys</i> , ožanka kalamandra)	279
Pampeliška (<i>Taraxacum officinale</i> , smetanka lékařská)	281
Paprika (<i>Capsicum annuum</i> , paprika roční)	283
Pelyněk (<i>Artemisia absinthium</i> , pelyněk pravý)	285
Peprník (<i>Polygonum hydropiper</i> , rdesno peprník)	287
Petrklíč (<i>Primula veris</i> , prvosenka jarní)	289
Petržel (<i>Petroselinum hortense</i> , petržel zahradní)	291
Pivoňka (<i>Paeonia officinalis</i> , pivoňka lékařská)	293
Plavuň (<i>Lycopodium clavatum</i> , plavuň obecná)	295
Plicník (<i>Pulmonaria officinalis</i> , plicník lékařský)	297
Podběl (<i>Tussilago farfara</i> , podběl léčivý)	299
Podražec (<i>Aristolochia clematitis</i> , podražec křovištní)	301
Popenec (<i>Glechoma bederacea</i> , popenec břechanovitý)	303
Posed (<i>Bryonia alba</i> , posed bílý)	
(<i>Bryonia dioica</i> , posed dvoudomý)	305
Proskurník (<i>Althaea officinalis</i> , proskurník lékařský)	307
Průtrzník (<i>Herniaria glabra</i> , průtrzník lysý)	
(<i>Herniaria birsuta</i> , průtrzník chlupatý)	309
Préslička (<i>Equisetum arvense</i> , přeslička rolní)	311
Pupava (<i>Carlina acaulis</i> , pupava bezlodyžná)	313
Puškvorec (<i>Acorus calamus</i> , puškvorec rotanovitý)	315
Pýr (<i>Agropyrum repens</i> , pýr plazivý)	317
Rakytník (<i>Hippophaë rhamnoides</i> , rakytník úzkolistý)	319
Rdesno hadí kořen (<i>Polygonum bistorta</i> , rdesno hadí kořen)	321
Reveň (<i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i> , reveň dlanitá odrůda tangutská)	323
Rosnatka (<i>Drosera rotundifolia</i> , rosnatka okrouhlostá)	325
Routa (<i>Ruta graveolens</i> subsp. <i>hortensis</i> , routa vonná odrůda zahradní)	327
Rozchodník (<i>Sedum acre</i> , rozchodník prudký)	329
Rozmarýn (<i>Rosmarinus officinalis</i> , rozmarýn lékařský)	331
Rozpuk (<i>Cicuta virosa</i> , rozpuk jízlivý)	333
Rozrazil (<i>Veronica officinalis</i> , rozrazil lékařský)	335
Rulík (<i>Atropa belladonna</i> , rulík zlomocný)	337
Růže (<i>Rosa gallica</i> , růže galská)	
(<i>Rosa centifolia</i> , růže stolistá)	339
Řebříček (<i>Achillea millefolium</i> , řebříček obecný)	341
Řecké seno (<i>Trigonella foenum-graecum</i> , piskavice řecké seno)	343
Redkev (<i>Raphanus sativus</i> var. <i>nigra</i> , ředkev setá odrůda černá)	345
Řepík (<i>Agrimonia eupatoria</i> , řepík lékařský)	347
Řešetlák (<i>Rhamnus cathartica</i> , řešetlák počistivý)	349
Saturejka (<i>Satureja hortensis</i> , saturejka zahradní)	351
Sléz (<i>Malva silvestris</i> , sléz lesní)	
(<i>Malva rotundifolia</i> , sléz okrouhlostý)	353
Smil písečný (<i>Helicbrysum arenarium</i> , smil písečný)	355
Srdečník (<i>Leonurus cardiaca</i> , buřina srdečník)	357
Stulík (<i>Nuphar luteum</i> , stulík žlutý)	359
Světlík (<i>Euphrasia Rostkoviana</i> , světlík lékařský)	361
Svizel (<i>Galium verum</i> , svizel syříšřový)	363
Šalvěj (<i>Salvia officinalis</i> , šalvěj lékařská)	365

Šípek (<i>Rosa canina</i> , růže šípková)	367
Štědřeneč (<i>Laburnum anagyroides</i> , štědřeneč zlatý děst)	369
Topol (<i>Populus tremula</i> , topol osika)	371
Topolovka (<i>Althaea rosea</i> , proskurník růžový)	373
Toten (<i>Sanguisorba officinalis</i> , krvavec toten)	375
Trnka (<i>Prunus spinosa</i> , slivoň trnka)	377
Truskavec (<i>Polygonum aviculare</i> , třesno ptačí)	379
Třemdava (<i>Dictamnus albus</i> , třemdava bílá)	381
Třezalka (<i>Hypericum perforatum</i> , třezalka tečkovaná)	383
Tučnice (<i>Pinguicula vulgaris</i> , tučnice obyčejná)	385
Tužebník (<i>Filipendula ulmaria</i> , tužebník jilmový)	387
Tykev (<i>Cucurbita pepo</i> , tykev turek)	389
Tymián (<i>Thymus vulgaris</i> , mateřídouška tymián)	391
Úročník (<i>Antbyllis vulneraria</i> , úročník bolhoj)	393
Vachta (<i>Menyanthes trifoliata</i> , vachta třílistá)	395
Vlaštovičník (<i>Chelidonium majus</i> , vlaštovičník větší)	397
Vlčí mák (<i>Papaver rhoeas</i> , mák vlčí)	399
Vratič (<i>Chrysanthemum vulgare</i> , kopretina vratič)	401
Vrba (<i>Salix alba</i> , vrba bílá)	403
Vrbina (<i>Lysimachia nummularia</i> , vrbina penízková)	405
Vřes (<i>Calluna vulgaris</i> , vřes obecný)	407
Všedobr (<i>Imperatoria ostruthium</i> , všedobr horní)	409
Yzop (<i>Hyssopus officinalis</i> , yzop lékařský)	411
Zemědým (<i>Fumaria officinalis</i> , zemědým lékařský)	413
Zeměžluč (<i>Centaurium umbellatum</i> , zeměžluč okolíkatá)	415
Zimostráz (<i>Buxus sempervirens</i> , zimostráz vždyzelený)	417
Zlatobýl (<i>Solidago virgaurea</i> , celík zlatobýl)	419
Žindava (<i>Sanicula europaea</i> , žindava evropská)	421
Domácí literatura vztahující se k léčivým rostlinám	422
Cizí použitá literatura	426
Rejstřík	427